

Na osnovu člana 35, stav 1.1 Zakona br. 03/L-209 o Centralnoj Banci Republike Kosova (Službeni list Republike Kosova , br .77 / 16. avgust 2010. godine), i članova 47, 48. i 85. Zakona br. 04/L-093 o Bankama, mikrofinansijskim institucijama i ne-bankarskim finansijskim institucijama (Službeni list Republike Kosova , br. 11 / 11. maj 2012. godine), Odbor Centralne Banke Republike Kosova na sastanku održanom dana 29. novembra 2012. godine, usvojio je sledeću:

UREDBA O TRANSAKCIJAMA SA LICIMA POVEZANIM SA BANKOM I RADNICIMA BANKE

Član 1 Cilj i delokrug

1. Cilj ove uredbe je određivanje novčanih ograničenja koje kontrolišu izloženosti lica koja se povezuju sa bankom, gde može biti prisutan sukob interesa i omogućava da se slično kreditiranje izvrši na zdravim i nepristrasnim osnovama, kao i ograničenje izlaganja prema zaposlenima banke.
2. Ova uredba se primenjuje za sve banke licencirane od strane CBK-a za rad u Republici Kosova .
3. Za filijale stranih banaka primenljiv je samo član 6. ove Uredbe.

Član 2 Definicije

1. Svi korišćeni izrazi u ovoj uredbi imaju isti značaj sa određenim izrazima u članu 3. Zakona br. 04/L-093 o bankama, mikrofinansijskim institucijama i ne-bankarskim finansijskim institucijama (u daljem tekstu: *Zakon o Bankama*) i/ili kako određuje u nastavku za ciljeve ove uredbe:
  - a) *Banka* - znači akcionarsko društvo angažovano u bankarskoj delatnosti, uključujući jedan zavisani subjekat;
  - b) *Ogranak strane banke* - znači jedno organizovano lice, koje ima svoje sedište i poseduje licencu za angažovanje u bankarsku delatnost u nekoj drugoj nadležnosti osim Kosova;

- c) *Viši Menadžer* - podrazumeva izvršnog načelnika, glavnog službenika za finansije, glavnog službenika za operacije, glavnog službenika za rizik banke i svako lice, osim direktora, koji (i) neposredno izveštava odboru ili učestvuje i ima autoriteta da učestvuje u glavnim funkcijama vršenja politike banke, nezavisno da li to lice ima službeni naziv ili dobija nadoknadu za takvu delatnost, i (ii) određen je kao viši menadžer od strane CBK-a. U slučaju kada se jedna strana banka licencira da operiše sa jednim ili više ogranaka na Kosovu, menadžer glavne banke na Kosovu i svaki drugi menadžer ili zamenik menadžera jednog ogranaka na Kosovu smatraće se za člana višeg menadžmenta;
- d) *Glavni akcionar* - podrazumeva lice koje direktno ili indirektno raspolaže, zajedno ili u saradnji sa drugim licima, deset posto ili više bilo koje klase akcija sa pravom glasa jedne banke ili kompanije ili deset posto interesa u kapitalu u jednoj banci ili kompaniji;
- e) *Radnik* - podrazumeva svako lice, osim lica koja se povezuju sa bankom, kao što je određeno članom 3. Zakona, koji ima položaj zaposlenog u banci i dobija nadoknadu za izvršene usluge.
- f) *Povezana lica* - podrazumeva suprugu jednog lica, decu jednog lica, bilo da su odrasli ili maloletni, i nezavisno da li žive ili ne žive sa tim licem, majku, oca, taštu, tasta, braću, braću po ocu ili majci, sestre, sestre po ocu ili majci, tetke, ujake, stričeve, prve rođake i bilo da su po krvi ili ženidbi, ili neko drugo lice sa kojim postoji porodična veza;
- g) *Prvi rođaci* - su ljudi u porodici, koji imaju jednog ili dvoje istih deda (deca od tetke po majci/tetke po ocu i strica/ujaka). Ove veze se takođe nazivaju kao krvne veze drugog stepena.
- h) *Lica koja se povezuju sa bankom* - podrazumeva svako lice koji ima najmanje jednu od sledećih navedenih odnosa:
- i. Svaki viši Menadžer ili Direktor banke i svaki glavni akcionar banke;
  - ii. Svako lice koje je povezano sa Višim Menadžerom ili Direktorom ili glavnim akcionarom banke, ženidbom ili krvnom vezom drugog stepena;
  - iii. Svaki pravni entitet, u kome je Viši Menadžer ili Direktor ili glavni akcionar banke je takođe glavni akcionar;
  - iv. Svako lice koji ima zavidan interes u jednom pravnom entitetu, u kome banka ima zavidan interes;
  - v. Svaki zavisni subjekat banke ; i
  - vi. Svako drugo lice obuhvaćen u odnosima sa bankom, slično sa gore identifikovanim tačkama od 1-5, koje CBK određuje uredbom ili naredbom da bude umreženo lice sa bankom.

Član 3

Kreditne transakcije sa povezanim licima

1. Kreditne transakcije sa povezanim licima treba da se izvrše na zdravim i nepristrasnim osnovama, sprovodeći sledeća načela:

- a) Sposobnost plaćanja povezanih strana nije manja koja se normalno traži od drugih lica.
- b) Rokovi i uslovi kreditnih transakcija sa povezanim stranama ne treba da budu povoljniji u odnosu sa drugim stranama sa okolnostima i sposobnostima iste isplate, u vezi sa rokom, kamatnom stopom, planom plaćanja i zahtevima za pokriće sa kolateralom/hipotekom.
- c) Viši menadžeri banaka mogu da apliciraju za kredit za lične, ali ne i za poslovne potrebe.
- d) Kreditna transakcija treba da bude u interesu banke.

Član 4

Odobrenje i kontrola od strane odbora direktora

1. Za potrebe članova 47. i 48. Zakona o Bankama, odbor direktora je odgovoran za stvaranje jasnih politika o kreditnim transakcijama i upravljanju kreditnih izlaganja lica koja se povezuju sa bankom. Politike treba da se sagledaju u godišnjim osnovama i svaka promena politike treba da se usvoji od strane odbora direktora.

2. Dozvoljena izlaganja od strane banke za lica koja se povezuju sa bankom su predmet prethodnog usvajanja od strane Odbora direktora banke, o određenom minimalnom ograničenju velikih izlaganja, određeno od strane CBK-a.

3. Odbor direktora treba da obezbedi postojanje jednog adekvatnog mehanizma za primenjivanje politika i procedura u vezi sa kontrolom i upravljanjem kreditnih izlaganja i rizika zloupotrebe vezane sa transakcijama sa povezanim stranama.

4. Odbor direktora treba da stvori pogodne metode, koje olakšavaju blagovremenu identifikaciju strana koja se povezuju. Slične metode mogu da obuhvate izjave direktora, glavnih zvaničnika i kontrolnih akcionara zavisnih subjekata i njihovih rođake. Lista umreženih stranaka treba redovno da se ažurira.

5. Funkcija unutrašnje revizije treba redovno da sagleda kreditne transakcije, administriranje i upravljanje kreditnih izlaganja sa povezanim stranama, da bi se obezbedila složenost sa politikama i procedurama banke. Izveštaj unutrašnjeg revizora treba da se dostavi Odboru direktora preko Revizorskog komiteta.

6. CBK će smanjiti svaku pozajmicu za povezano lice sa bankom za svrhe obračuna nivoa regulativnog kapitala prema članu 15. i 16. Zakona o Bankama.

Član 5

Ograničenje izloženosti za povezana lica

1. Za potrebe ove uredbe, kreditna izloženost obuhvata obe, aktivni iznos i nekorišćeni deo pozajmice, koja izvire od kreditne transakcije sa povezanim licima.

2. Nijedna banka ne treba da ima izloženost prema ili u korist jednog lica koji ima veze sa tom bankom, ukoliko je kao rezultat toga, ukupan iznos izlaganja prema ili u korist lica koja imaju veze sa tom bankom bi prešlo deset posto (10%) kapitala I. klase banke.

3. Nijedna banka ne treba da daje kredit povezanim licima ili kredit u korist povezanih lica, ukoliko će je kao rezultat toga sakupljen neplaćeni iznos svih datih kredita od banke licima povezanim sa bankom preći (100) posto kapitala banke.

Član 6

Izloženost za radnike

Nijedna banka ne treba dati finansijska sredstva njenom radniku/ci iznad iznosa od sto hiljada Evra (100,000.00 Evra).

Član 7

Sprovođenje, popravne mere i civilne kazne

Svako kršenje ove uredbe biće predmet popravnih mera i kazni određenih u članovima 58, 59. i 82. Zakona o Bankama.

Član 8

Ukidanje

Stupanjem na snagu ove uredbe, ukida se Pravilo XX CBK-a o Ograničavanju Kredita za povezana lica, izdato od strane Odbora CBK-a 07. februara 2007. godine, i svaka druga provizija koja je u suprotnosti sa ovom uredbom.

Član 9

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu 03. decembra 2012. godine.

Predsednik Odbora Centralne Banke Republike Kosova

Sejdi Rexhepi